

AZ ERDÉSZNÖK I. ORSZÁGOS TALÁLKOZÓJÁNAK ÁLLÁSFOGLALÁSA ÉS JAVASLATAI

Az erdészpálya 1949-ig el volt zárva a nők elől. Az elmúlt, közel négy évtized alatt azonban nők száza szereztek erdőmérnöki diplomát, erdőszteknikus minősítést és váltak az erdőszet lelkes, hozzáértő és lelkiismeretes munkásaivá, harcosaivá. Fizikai adottságaiknak megfelelően elsősorban az erdőművelés különböző területein helyezkedtek el, tekintve, hogy mindkét feladat alapja a jövőért végzett, áldozatos munka.

A szakmán belül jelentkező és növekvő aggodalom az erdők jövő állapota, minősége iránt, s általában a jövő érdekeinek háttérbe szorulása a napi gazdasági és egyéni érdekek mögé, arra készítette a szakmában dolgozó erdészszakmákat, hogy az Országos Erdészeti Egyesület által biztosított fórumon megvitassák a problémákat és javaslatokat tegyenek megoldásukra.

A konferencián, a viták során kialakult véleményünket az alábbiakban foglaljuk össze:

1. Igen súlyosnak látjuk a környezetgazdálkodás terén kialakult helyzetet. A természeti források ésszerű hasznosítása, tervszerű fejlesztése és hatékony védelme, a kialakult dinamikus ökológiai egyensúlyok megőrzése helyett a napi problémák uralkodnak. A távlati feladatok háttérbe szorítása veszélyezteti egyes területeken a jövő generációk igényeit is kielégíteni hivatott természeti erőforrások mennyiségét és még jobban minőségét.

A hosszú távú folyamatok háttérbe szorulása mellett az egyes ágazatok szinte önállóan, más ágazatokra és helyi, regionális érdekekre való tekintet nélkül veszik igénybe az erőforrásokat és okoznak számos esetben súlyos károkat (pl. a vizek meggondolatlan lecsapolása a mezőgazdaság érdekében, az erdők kiszáradásához vezethet, vagy a légszennyeződés okozta erdőpusztulások stb.). Javaslatunk az, hogy a népgazdaság egyes ágazatai ne károsíthassák büntetlenül a másik ágazatot még akkor sem, ha a károsított népgazdaságilag nem tartozik a magas értékűek közé, esetleg azért, mert minden haszna nem fejezhető ki teljes mértékben pénzben, mint például az erdő.

2. A konferencia érdeklődésének középpontjában az erdőművelés állt. Úgy érezzük, hogy az erdőművelés háttérbe szorult a többi erdőgazdasági tevékenység mellett. Nincs meg szükséges anyagi fedezet, amely biztosítja a jövő erdejét a maggyűjtéstől a nevelővágásig.

A jelenségek okait az alábbiakban látjuk:

a) Az erdőgazdaságok belső elszámolási rendje szerint a nyereség a fakitermelésen és fafeldolgozáson képződik, míg az alapanyagot megtermelő erdőművelés megjelenése a könyvelésben az erdőgazdaságok átlagában igen szerény. Mivel az erdőgazdaságok gazdálkodását alapvetően a realizált nyereségen keresztül ítélik meg, szükségesnek tartanánk a művelési egységárrendszer továbbfejlesztését. Javasoljuk, hogy a vállalatok a rendelkezésükre álló fejlesztési forrásokból többet fordítsanak az erdőművelési technika színvonalának emelésére. Ezen túlmenően meggondolandó lenne a korábban általánosan alkalmazott erdőművelési prémiumrendszer visszaállítását, amely a jól dolgozók jobb anyagi megbecsülését jelentené.

- b) Az erdőérték-számítás — melynek fontosságát az utóbbi években kezdik ismét figyelembe venni — segítségével lehetőség nyílna az erdőgazdaságok gazdálkodását értékelni az állományok értékének emelkedése vagy csökkenése tükrében. Ennek alapján lehetne — szektortól függetlenül — a vezetők érdekelttségét a népgazdaság egyéb területeihez hasonlóan — vagyónérdekelttség és eredmények alapján (értékesebb állományok létrehozása) szakmai elismerésüket megteremteni.
- c) A sikeres erdőfelújítások és erdőtelepitések egyik legnagyobb akadálya napjainkban a felduzzadt vadállomány. Ez hivatalos adatok szerint is lényegesen magasabb, mint az erdők vadeltartó képessége, de sem a gazdaságok, sem a vadásztársaságok nem teszik meg a szükséges lépéseket a vadállomány radikális csökkentésére. Vissza kell állítani azt a rendet, melyben a vadásztársaságok bérletét 5 évenként fel kell újítani, és a bérletet csak korszerű vadgazdálkodás esetén lehetne meghosszabbítani. Az intézkedések végrehajtására személyes felelősséggel tartozó, képzett szakembereket kell a posztokra állítani.
3. Javasoljuk, hogy a politikai-gazdasági vezetés értékelje újra a jelenlegi gondolkodásmódot és vezetési gyakorlatot, valamint teremtsen helyes arányokat a napi és távlati feladatok megoldásában. A vezetők és beosztottak anyagi érdekelttsége ne az éves eredményekben érvényesüljön, hanem befolyásolja azt az állományok értékének alakulása.
- Sajnos az erdészeti dolgozóit is elérte kisebb-nagyobb mértékben az anyagiasság hulláma, ami más területekre is jellemző, és a fegyelem, az erkölcsi alapok meglazulása. Az erdőgazdálkodásban is erkölcsi megújulásra van szükség: a hivatástudat, a jövőért végzett, felelősségteljes munka és a fegyelem szigorú betartása terén, az ágazat minden szintjén.
4. Az erdésznek személyes problémái kevés helyet foglaltak el a vitában, mindenki elsősorban a közös hivatás, az erdészeti javításán fáradozott. Egy probléma merült fel, melyre fel kell hívnunk a figyelmet.
- Szertnének hinni, hogy a megújult politikai és állami vezetés nem fogja változtatlanul szó nélkül hagyni azt a jelenséget, hogy hazánk lakossága egyre fogy, és megteszi azokat az intézkedéseket, melyek lehetővé teszik, hogy a szülő korban levő dolgozó nők családot alapítsanak, és gyerekeket neveljenek, de eközben ne szakadjanak el szakmájuktól. Ezért javasoljuk, hogy a szülési, illetve gyermekgondozási szabadságon — esetleg a szakmától évekig távol — levő anyák számára tegyék ingyenessé a szakmai továbbképzést, és a pénzügyi feltételek biztosítása mellett, egyéb úton is segítsék elő, hogy lépést tarthassanak a fejlődéssel.
5. A konferencia állásfoglalásában nincs lehetőség arra, hogy az egyes témákat részletesen megtárgyaljuk. Ezért, az ügy fontossága miatt szükséges, hogy az OEE hozzon létre egy bizottságot olyan szakemberekből, akik eddig is foglalkoztak az erdőérték-számítással és az erdőművelés rangjának helyreállításával, megadva az erdésznek a lehetőséget arra, hogy a bizottság munkájában részt vegyenek.

A bizottság feladata lenne:

- a) az erdőérték-számítás alkalmazási lehetőségének kidolgozása a szakmai munka elismerésében, illetve a büntetésben,
- b) az erdőművelés rangjának a kívánt, és az ágazatot megillető szintre emelése.